

DEBRECZENI ELLENŐR.

Politikai, közgazdasági s társadalmi lap.

A SZABADELVÖPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint ötször, u. m. Hettön, Kedden, Szerdán, Csütörtökön és Szombaton.

Hirdetési díj:

öt hasábol petitor 5 krajczár. Nagyobb terjedelmű s több ízben megjelenő hirdeményeknél leengedés történik. Belsőleg minden hirdetés után 30 kr. Nyitási költségek minden sora 30 kr. Ezek a szerkesztő által vetetnek fel. — A hirdetések a szerkesztőségben és kiadóirodában. — A hirdetés a hirdetésig tartó kiadóirodában, a lap szellemi részében tartózkodó közlemények a szerkesztőség irodájában. — A szerkesztőségben és kiadóirodában. — A hirdetés a hirdetésig tartó kiadóirodában, a lap szellemi részében tartózkodó közlemények a szerkesztőség irodájában. — A szerkesztőségben és kiadóirodában.

Előfizetési feltételek:

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre . . . 10 frt.
Félévre . . . 5 frt.
Negyedévre . . . 3 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . 1 frt.
Előfizetheti helyben a kiadóirodában a debreczeni **szabadelvű párt** székében, aztán Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedéseiben, vidéken a postahivataloknál.

Budapest, szept. 3.

(—y—) A kósza szellő egy hírt kapott szárnyaira s bár alig mondhatjuk e perczben még azt is, hogy tulajdonképen csakugyan megjelent, mégis új határozottan tartja magát, hogy valószínűségét kétségbe vonni semmi okunk.

A hir azt rebesgeti, hogy II. Sándor császár nem csak beteg, de egyúttal trónjáról is leköszönni készül.

Miként fogadjuk e hírt? A minden oroszok csárjának személye bizonyára nem oly rokonszenves előttünk, hogy sajnálkozásunkat, részvétünket fölbreszthette volna, ha némileg megdöbbenőleg hat is ráunk, hogy a megtört sors fejszéje az ily hatalmas fát sem kiméli.

Bennünket a császár leköszönése csupán annak politikai következményeiben érdekeltet.

Mik lesznek e következmények? Első sorban valószínűleg Sándor császár — reformintézményeinek létezését fogják veszélyeztetni, mert tudva levő dolog, hogy a csárveis a legmeregvebb és föltétlenebb személyes uralom apostola.

A másik következmény, valószínűleg a Németországgal való entente cordiale meghűlése lesz. Az új császár ugyanis határozottan ellenséges indulatot tanúsított a németek irányában. E gyűlölete pedig nem csupán a birodalmában élők, és ott mindenestre nagy befolyással bíró német elemre szorított, hanem birodalmának határain is tulterjedt és magába foglalt mindent, mit németnek neveznek.

Tudjuk e mellett, hogy ő felségének a német császárnak orosz érzelmei is inkább a Sándor császár személye iránti rokonszenvből, mint az oroszok utáni boldogulásból ered, s e mellett, ha elgondoljuk, hogy Vilmos császár, könyves szemekkel bár és az istenne való luvatkozással, de minden könyör nélkül szokta deposszírozni koronás testvéreit és testvérkéit, bizonyára nem fogjuk valószínűltetni találni, ha a három császár szövetségének felbontását, az első, erre kedvező alkalom és ürügyül teszszük függővé, a mikor aztán Európa is, de különösen Ausztria-Magyarország egy végzetes és természetellenes szövetségétől, hogy ne mondjuk boszorkánynyomástól szabadul meg.

A természet okszerűen működik. A beteg testből végre is kilöki a maláriát.

Miért működnek másként az emberi társadalom testében, mint egyszékében. Nem is működik.

A különbség ott van, hogy a társadalom életében századok képezik a napokat.

A baj és pedig a legveszélyesebb baj pedig ott rejlik, hogy rövid életű, halandó emberek kontárkodnak mint orvosok, a hallhatatlan társadalom betegségeivel szemben.

A törpe hatalmasabb akar lenni az óriásnál.

Ausztria Magyarországnak és e birodalomban különösen hazánknak érdeke az, hogy megszabaduljon e boszorkány

nyomástól, mely nem csak hogy legfontosabb érdekeit veszélyezteti, hanem e veszélyeztetés folytán abban is akadályozza, hogy állami lételének megszilárdítására elengedhetlenül szükséges eszközöket teremtsen magának s a meglevőket kellőleg és szabadon felhasználhassa.

Legyen tehát megengedve anti-pálnunk egy kis örömet, és halánkat tejezni ki a török testvér nemzet irányában, melyről ha valaki, mi bizonyára elmondhatjuk, hogy nostram nem agit.

Addig pedig legyünk részen és kövessünk legalább itthon, házunkon belül férfiasan bátor, de őszinte méltányos és szikárd politikát.

— Beke hírek szállingóztak az újabb török győzelmek után, mit is tökéletesen rendben valónak lehet találni az oroszok részéről, mert mi sem volna a jelenlegi kényes körülmények mellett jobb, mintha a hatalmak beavatkozására, ha nem is béke, de legalább hosszabb ideig tartó fegyverszünet jönné létre mely alatt a nem csak megfogott de ráadásul még tisztességesen össze is tört hadseregek lehetne egészen. Törökország érte ezt a spekulációt s bizonyosan nem fog lepre menni. A nagyhatalmak pedig azt is tudhatják és bizonyosan tudják is, hogy beavatkozásuk mindaddig czéltalan, eredménytelen lesz, míg a harczterén nem fog történni valami döntő esemény.

— Mollináry tábornok a körülmények szerint meg fog válni állomásától, újabb hírek szerint már nem is fog visszatérni oda szabadsgy idejének letelte után. Helyettese Philippovics Ferenc tábornok lesz, ki egy időben még pedig huzamosan Kassan volt katonai parancsnok. Kinevezése közelebb fog megtörténni.

— A pápa egy római levelező hítelei adatai szerint, — a pleynai és karsi ütközetek után azon nyilatkozatot tette, hogy mindenkor kimondhatatlanul örömd, mikor azt hallja hogy az oroszok megverettek s bizik is istenben, hogy véglegesen lefognak veretni s ezért hűhóhásokkal is küld az égb. Környezetének a törökök becsületességéről beszéde az a nyilatkozatot tette, hogy bárcsak a kereszténynek lennének az becsületesek, mint a törökök, a kik még soha senkit sem csaltak meg. — Szép nyilatkozat az szentségétől, kivált ha csakugyan igaz.

— Bécsi török nagy követő Esszád bej az eddigi római követ nevezetett ki, a ki monarchiánkban különösen pedig hazánkban nem ösmeretlen egységis, mert Andrassy miniszterelnöksége alatt konzul volt Budapesten és nagy rokonszennek örvendett; innen át hánba tétetett mint követ, később pedig Romába. Esszád bej különösen nagy kegyeltje a szultánnak.

A háboru.

(—) A csatátér nevezeteseb eseményeit lapunk tegnapi számában eléggé bőven ismertettük. Vázoltuk a mult hét folyamán történt ütközeteket, melyeknek eredménye kisebb-nagyobb mérvben a törökökre nézve volt kedvező. A Lomnál, Ruscsuknál s Pleynánál vívott csaták az oroszok kudarczával végződnek el. Sok emberélet lett az áldozat. A halottak és sebesültek száma mind a két részen saját beösmérésök szerint, igen nagy, de az ily eredmények nem is vivhatók másképen ki. A mi hírek tegnap távirati uton hozzánk érkeztek orosz forrásból, megmondottuk rájuk azonnal a hűtlenséget. Valóban botrányossá

urál s visszakövetelte a családi létét ményt, de az nem akart felőle tudni semmit. De hát volt, a ki tudta, az a ki tud mindent s nem feled semmit.

Az alatt jött ment az idő, s Besnyó vára csendes elfelejtett fészkek lett, távol a világtól, távol az irigységtől.

Azon zavarok, melyek időközben Erdélyt elarasták, alig hatottak elhaló neszőkkel odáig. Ott a béke lakott a nemes lélekkel.

E csendes sáfészek Zokoly Mihályné özvegyi széke volt.

Itt gyászolta a nemes hölgy rövid boldogságát, feledhetlen férjét. Ezt az emlékezetnek és két szép gyermeknek.

A szegény szenvedő népen kívül nem fordult a várlak felé senki.

Az embereknek nincs erős hajlamok felkeresni oly helyeket, hol vérző szívek vonják meg magokat csendes bánatokkal.

Most azonban augusztus hó végnapjának egyikén felharsan a sokáig nem hallott vendéglátó kürt. Idegen lovagok jelentek meg várkapu felvont hídja előtt.

Nemsokára a vármagy jelenti, hogy Halál basa keresi fel régi barátját, Zokoly Mihály családját.

Francziország és Németország egyenest a hadügyminiszteriumhoz fordultak azon kérésrel, engedné át nekik a titkot; a kérés természetesen visszautasított és most a Bécsben akreditált német és francia attachék fáradságtalanul a kénkedésre adták magukat.

Egy évvel ezelőtt a francia attaché azt állította, hogy körülözött az arsenálban és már tudja a titkot; tettek is Parisban kísérletet, a bécsi arsenál több munkása is segített; de a kísérlet nem sikerült.

Németország azt az ajánlatot tette Bécsben, hogy négy-négy acélbronzágyútegeret cserébe ad négy négy gyürű acélágyút és még rá is fizet. Az ajánlat visszautasított.

Most tehát a német katonai attaché igen ügyes akciózt fejtett ki. Nachtuebel díjnoknak, ki nem volt jelen a gyártásnál, csak a kezelet irodában van, egész jelentéktelen részlet kérdéseket adott fel tüzetes megoldás végett. Pl. ilyeneket: A ceppfolyós anyag meddig marad az olvasztó kemenczében? meddig tart a hűtés? milyen felvése van a formának?

Apró, értelmentlen kérdések, de igen ügyes egymásutánban a titok megoldását tartalmazták.

Nachtuebel összeköttetésbe lépett Zollerrel, ki az öntőde mellett irodában volt elfoglalta és tán nem is sejtette, mire valók ama kérdések; 4—8 nap alatt írásban megadta a feleletet, gyakran rajzokat és másolatokat is mellékel; kapott minden feleletért 10 frtot.

A német attaché a dolgról — úgy látszik — értesítette az olasz attachét is és ez jelentette fel a díjnokok üzemelt.

Uchatus megvizsgálta az iratokat és úgy találta, hogy egy lényeges pont kivételével, mely a formára vonatkozik, minden kérdésre helyes feleletet adott és az egész titok el van árulva.

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk a bécsi arsenálban történt árulásról, melynek czélja volt az Uchatus-ágyúk titkát kifürkészni és egy idegen hatalomnak eladni. Most ez ügyben megdöbbenő részletek jutnak nyilvánosra, melyek az előbbi közleményeket teljesen megerősítik azon módosítással, hogy az a bizonyos idegen hatalom nem Oroszország, hanem — Németország volt. Belsőül ugyanis írják:

Uchatus tábornok visszatért több heti szabadsági utazásáról és rövid vizsgálat után kinos meglepetésére arról győződött meg, hogy a hosszabb időn át folytatott rendszeres kémkedés és két lelkiismeretlen díjnok (1) árulása által az acél-bronzágyúknak oly gondosan őrzött titka, ha nem is teljesen, de legnagyobb részt Németország birtokában van.

Mióta az európai katonai hatalmak meggyőződtek, hogy Uchatus ágyúja utóérhetetlen, mert az első ágyú, mely már több mint 4000 lövést tett, még teljesen érintetlen — azóta mindent elkövettek, hogy a gyártás titkát, mely a hadügyminiszteriumnál van pecsételve és az arsenálban gondosan őrzetik, megtudják.

Először is Oroszország akarta megszerzeni, de meggyőződött róla, hogy az ágyúk előállításá me igen soká tartana; Kruppnál rendelt ágyúkat, melyeket elkéve, hiányosan kapott meg.

Hali megilletődött szívvel közeledett felé. A derek muzulmán érzi, hogy vannak hölgyek, kik többek azoknál, kikről a Korán megtagadja a halhatatlanságot. Ezek hihetőleg onnan a hetedik égből az örök Tubafa szent árnyai alól tévedtek a földre. Tiszteletteljesen üdvözölte őt s aztán helyet foglalva mindketten elkezdettek beszélgetni bizalmasan a háznak viszonyai felől. Régi barát volt. Joga volt hozzá tudni mindent. Ő is tudta, hogy Mihály barátja mint tette le Darius kincseinek maradványait Kendi Ferenc kezébe s mint gazdagodott meg aztán hirtelen Kendi Ferenc, és hogy miként tagadta el a baráti letéteményt.

— La illah il Allah — mondá végre a derek basa szemléletl összevonva és görbe kardjára csapva — megfizet még ezért Kendi Ferenc uram rövid napok alatt.

Ezután titkos beszélgetés keletkezett s ennek az lett eredménye, hogy másnap Zokoly mély gyászba köntöseben s befátyolozva szintén utra kelt s kocsiját Hali basa és emberei kísérték Fehérvár felé.

Senki sem tudta elképzelni, mit akar a basa az udvarnál.

Szeptember 1. napján egy mélyen befátyolozott gyászoló nő lépett meg Kendi Ferenc fehérvári palotájába.

egyet javára ő felsége 300 frtot utalványozott. — A budai károslutak részére Magyar Gy. né urnó gyűjtést rendezett a helyszínen s több mint 200 frt. gyűlt össze a látogatóktól. — Egy molnár a Haggenmacher féle gőzmalomnál a gőzép-k kerékei közé került s ott öszszeszuatott. — A Petőfi társaság e hó 16-án ülést tart s azon Endrői, Erod, Abrányi és Balázs Sándor tartanak felolvasásokat. — A rabbi semináriumban oly sok a beiratkozók száma hogy az új épület szűknek mutatkozik. — Tegnapelőtt a Dunából egy ismeretlen férfi hullája fogatott ki. — A zugligetben lakók vasárnap igen sikerült estélyt rendeztek a török győzelmek fölötti örömlöken, a török sebesültek javára. A mulatság napfeljöttig tartott s szép eredményű volt.

— Kassán nagyszerű készüléket tesznek a király és trónörökös fogadására; — a király e hó 8-án, a trónörökös pedig 11-én érkezend. — Dr. Body Antal makói plébános mult hó végén úgy meg aldozásának 50 éves jubileumát. — A kolozsvári sántársulat Nagyváradon működő tagjai közül némelyek Szalontára szoktak kirándulni s ott vendégszerrepelnek, közelebb E. Kovács Gy. Bánkban lépett föl. — A székelyhídi négyútlás végén a török sebesültek részére gyűjtést rendeztetett szép eredményűen. — A kolozsvári „M. P.” hire szerint a város szántársulata Nagyváradon 12,000 frt deficitet kapott.

— A ref főgymnasiumban a beiratások sept. 1-én kezdtöket vettek s tartanak sepi. 8-ig bezárolg. Beiratta magát tegnap estig az I. osztályba 76, a 2-ik oszt. 65, a 3-ik oszt. 29, a 4-ik oszt. 27, az 5-ik oszt. 17, a 6-ik oszt. 10, a 7-ik oszt. 32, a 8-ik oszt. 15, összesen 286 tanuló. Mídon ezen eredményt tudomásra hozzuk, felhívjuk az illető szülek figyelmét a beiratásokra. Az igazgatóság.

— Muzeum. Dr. Kempf József (Ottoman Hakim Bim-Basi Effendi) derek neje Bay Sza lay Erzsébet asszony ó nagysága, ki főiskolai muzeumunk iránti részvétét már többször bebizonyította, most ismét 47 faj csigát és kagylót ajándékozott; férje pedig elutazása alkalmával egy ausztráliai keugrut. Fogadják érte hálás köszönetet. Debreczen 1877. sept. 4. Kovács János tanár.

— Tanítók figyelmébe ajánljuk azon körülményt, hogy B. P. tanító polgári földrajza megjelent s újból kaphatók a könyvárusoknál. A mű czélszerűségét legjobban mutatja az a körülmény, hogy most 6-ik kiadást ért. — A nagyderői gőzforró mártól fogva, az ott czéltába vett átalakítások bekevetkezéig csukva lesz. A megnyitás idejéről majd annak idején értesíteni fogjuk a t. közönséget. Kádfördők azonban minden nap kaphatók. Ezzel egyidejűleg megemlítjük, hogy a Telegdi gőzforrója a hét minden napján használható, és pedig hetfőn és pénteken d. e. a nök, a többi napokon a férfiak által. E gőzforróhoz bérletjegyek a Telegdi K. Lajos könyvkereskedésben leszállított áron kaphatók.

— Lovászet. Az 1877. Sep. hó 2-án tartott lövészet eredménye. Bevétel: 9frt. 20. Kiadás: 5 frt. Maradvány 4 frt. 30. Díjat uyettek: Mayer Emil legjobb mély lövése 1 db. 2 frtos tallért. Veres László legtöbb körre 1 db. 1 frtos tallért.

— A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank forgalmi kimutatása 1877. aug. hóról. Bevétel: Pénzkészlet jul. 31-ről 33,597.92, kifizetett váltók után 186,425.96, kifizetett előlegek után 4135, kifizetett kamatok után 4937.12, kamatozó betétek után 37,873.97, ércpénz eladás után 2004.17, ércékpár eladás után 511, előleg b/lyeg után 26.95, folyó számla után 86,643.58, jutalék után 44.97, részlet sor-jegy után 20. Összesen: 356,220.64. Kiadás: Tiszti fizetések 583.34, leszállított váltókra 180,822.05, leszállított előlegekre 2945, — kamatra 97.47, kamatozó betét visszifizetésre 38,788.79, ércpénz vásárlásra

1. Klein Otto alezredes ur 5 é. sg. h. Gidran mezhogyosi ménésből.
2. Klein Otto alezredes ur 6 é. sp. k. El Bodavi, gr. Fostetich nevelése.
3. Szabó József alezredes ur 6 é. vp. h. erdélyországi ménésből.
4. Heinrich Vilmos kapitány 5 é. Forgószél, apj. Forgószél, anyj. Gidran.
5. Lovag Nachodsky Manó kapitány 5 é. sp. k. Repékny, Vojnovits Jakab ur nevelése.
6. Orosz Béla hadnagy ur 5 é. sg. k. Plevna, apj. Don Caster, anyj. Datona.
7. Csicsery Geiza hadnagy ur 5 é. k. Fernhill.
8. Fényes Gyula hadnagy ur 5 é. sp. k. Szemfény, apj. Novzó, anyj. Jelva.
9. Orosz hadnagy ur ne. Oflaume örnagy ur sz. k. Lolla, apj. Oakkal, Rudentzi ménésből.

Bezaratott szeptember 1-én 9 nevezéssel u. m.:
1. Klein Otto alezredes ur 5 é. sg. h. Gidran mezhogyosi ménésből.
2. Klein Otto alezredes ur 6 é. sp. k. El Bodavi, gr. Fostetich nevelése.
3. Szabó József alezredes ur 6 é. vp. h. erdélyországi ménésből.
4. Heinrich Vilmos kapitány 5 é. Forgószél, apj. Forgószél, anyj. Gidran.
5. Lovag Nachodsky Manó kapitány 5 é. sp. k. Repékny, Vojnovits Jakab ur nevelése.
6. Orosz Béla hadnagy ur 5 é. sg. k. Plevna, apj. Don Caster, anyj. Datona.
7. Csicsery Geiza hadnagy ur 5 é. k. Fernhill.
8. Fényes Gyula hadnagy ur 5 é. sp. k. Szemfény, apj. Novzó, anyj. Jelva.
9. Orosz hadnagy ur ne. Oflaume örnagy ur sz. k. Lolla, apj. Oakkal, Rudentzi ménésből.

Debreczen, 1877. sept. 2.
Führer Ernő, titkár.

Fővárosi hírek.
— Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap este Bécsbe utazott föl. — A zsolnai tüzölt

A német attaché a dolgról — úgy látszik — értesítette az olasz attachét is és ez jelentette fel a díjnokok üzemelt.

Uchatus megvizsgálta az iratokat és úgy találta, hogy egy lényeges pont kivételével, mely a formára vonatkozik, minden kérdésre helyes feleletet adott és az egész titok el van árulva.

Néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk a bécsi arsenálban történt árulásról, melynek czélja volt az Uchatus-ágyúk titkát kifürkészni és egy idegen hatalomnak eladni. Most ez ügyben megdöbbenő részletek jutnak nyilvánosra, melyek az előbbi közleményeket teljesen megerősítik azon módosítással, hogy az a bizonyos idegen hatalom nem Oroszország, hanem — Németország volt. Belsőül ugyanis írják:

Uchatus tábornok visszatért több heti szabadsági utazásáról és rövid vizsgálat után kinos meglepetésére arról győződött meg, hogy a hosszabb időn át folytatott rendszeres kémkedés és két lelkiismeretlen díjnok (1) árulása által az acél-bronzágyúknak oly gondosan őrzött titka, ha nem is teljesen, de legnagyobb részt Németország birtokában van.

Mióta az európai katonai hatalmak meggyőződtek, hogy Uchatus ágyúja utóérhetetlen, mert az első ágyú, mely már több mint 4000 lövést tett, még teljesen érintetlen — azóta mindent elkövettek, hogy a gyártás titkát, mely a hadügyminiszteriumnál van pecsételve és az arsenálban gondosan őrzetik, megtudják.

Először is Oroszország akarta megszerzeni, de meggyőződött róla, hogy az ágyúk előállításá me igen soká tartana; Kruppnál rendelt ágyúkat, melyeket elkéve, hiányosan kapott meg.

ajánlkozik egy 3-ad éves igen jó bizonyítványokkal est ad szerkesztőségünk. — Áram jó családból való kiellátásra elvállaltatik egy családnál, hol a gyermekek met nyelvben is begyakorlóbb felvilágosítást ad a

gyermek. Szatmár megye kértte a városi hatóságot, helybeli lakost értesítendő fia Tyukod községben kögen levő gödrökbe fürdeni pott gorsók folytán ugyanult hó 24-én el is temet-

vészáz előtti kertben holnap z. s ott Oláh J. zenepestélyek hetenkint 3-szor: és szombaton tartanak, zenekarunk felváltva fogdoskodott, hogy a kszolítalok, fagyaltok stb., a nek legyenek.

ni posta.

At mellett vívott csatában zok 1500 embert vesztet. Ruscsukból kiindult kémadikói mellett megveret. Embert vesztettek. Szorososi vesztéséről azt mondják, hogy mind-nagy.

eredeti táviratai.

nk érkezett két sür-melyek hitelessége. van kételkedni, a pesánatának remé-nak láttuk a padobni. Az egyik os orosz forrásból vesztését tudatja rczokban, a másik i harczteréről azt hogy a törökök az közeleddére nyakra Szuchumból. — yon igen megérik nem sem magunkat, nem boszorkány moszintútlén sürgő-erjedelmükben le-zerkesztő.

ztó: Szabó Antal.

auból

lyben a "Tisza" aszár Károly ur

owlasok, (hane Chirtingek

at ajánljuk, meg, mivel mi min-erint szolgálunk.

TVÉREK,

ajdonosai agban.

szeptember hó 4-dik r fognak folytatólag

Dr. Kemény Mór. hagyatéki gondnok.

szépség, fiatal, egészséges, szellemi, erkölcsi, érrel venni szándéko-fogván eladami, arról venni szándéko-zók oly hozzáadással értesíthetnek, hogy a feltételek alólírtotnál (városi háza jery-zői hivatal) a kiválasztás órák alatt meg-tudhatók.
Debreczen, 1877. aug. 30-án.
Boczkó Soma kiküldött t. jegyző.
(408) 1-2

zenben. 1877.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

DÁRIUS KINCSE.

Elbeszélés a XVI. századból.
Irtó:
Dr. Heiszler József.
(Folytatás.)

— Ki merte ezt házban eselekedni? kérdé villámlo szemekkel.

— En felséges asszonyom! elég ideje már, hogy az ország királynéja aajtját idegen tányérnyalók állják el az ország fő nemesei előtt s jelenléttel lealacsonyítják a fejedelmi údvart. Elfördítják tőlünk felséged szívet, s törvényekkel ellenkező eljárásra bírják, a mi közélettelenséget vert már fel az országban. Idegen szellemmel, idegen szokásokkal meg-mételezik ifju fejedelmünk szívet. A tordai rendek elhatározták kiszabadítani őt, a nemzet reménységét azon körből, hol minden létezik, csak magyar és nemzeti nem.

— Ki merészel ily hangon beszélni a királynő előtt — csattant fel a királynő.

— Csattant fel a királynő.

1151.91, értékpapír vásárlásra 2539.79, szelvény vásárlásra 370.92, folyó számlára 106.409.60, üzleti költségre 22.53, 1876. évi osztalékra 161., 1875-iki osztalékra 20., adóra 1644.78, pénzkészletet szeptember 1-re 20.663.46. Összesen: 356.220.64. Debreczen, 1877. szept. 1. A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank.

Főiskolánkban az új tanév e hó 9-én veszi kezdetét a szentlelek segítségül hívásával; ugyanezen alkalommal fognak tanári székeikbe ünnepélyesen beiktatni az újonnan választott tanári tanács tagjait: Elek Lajos és Gerely Károly urak. Az új senior Nagy József beiktatása e hó 12-én lesz.

Az őszi hadgyakorlatokra berendelt cs. kir. tartalékos katonák gyakorlatai a Pavillon és a Salétram lakotmány előtti térségeken mindennap, még vasárnap is a legnagyobb eréllyel s kitartással folytattatnak, s kezdeteként még a sötét hajnalon veszik.

A napok ugyancsak rövidülnek és pedig az éjtelek javára. Már estenként a varjak is kezdenek a városba szállingózni, úgy hogy maholnap nyakunkra hozzák a hűvös időket.

Dobos Gábor izenete. A hortobágyi pusztá meglehetősen nagy, de nem kisebb a rémület, mely most ott tanyát ütött. A dolog akképen történt, hogy közelebb a hortobágyi hid parkányzatán egy pecsétes levél találtatván — az a címzettnek: a Hortobágyon lakó Deli Mátyás állatorvosnak kézbesített. A levél az illavai fejedelmézetből volt kelteve s Dobos Gábor névaláírással ellátva, és mindenféle szörnyű fenyegetések tartalmazott, mely fenyegetések leginkább a címzett személyét illették. A ki is nem vette tréfára a dolgot, pedig a levél mindenesetre csak ilyennek a szüleménye lehet, — s a városi hatóságtól gyors és határozott segítyt kért.

Az Európa kávéház előtti kertben ma este zeneestély lesz, s ott Oláh J. zene-karaj játszanak. Ily zeneestélyeket 3 szor: kedden, csütörtökön és szombaton tartatnak, mikor két kitünő zenekarunk felváltva fog játszani. A bérlo gondoskodott, hogy a kiszolgáltató kávéházi italok, fagyaltok stb. a legkitünőbb minőségűek legyenek.

Délutáni posta.

— O z m a n a p a teljesen szétrombolta Szeged és Peliszd mellett az oroszok erődítését. Karahasankijból 10 szekér sebesült vitetett Sziszovába. A czár állítólag Frasteb-tér vissza. Az orosz csapatok Romániába fognak kitelelni. A tisztességes visszavonulás megkísérletett. Az oroszok Papkójt kiűrtették; ennek sánczait a törökök megtámadták, s az oroszokat üldözik. Az oroszok jobbszárnya Sziszovába hátrált.

Thiers Adolf Lajos † 1877. szeptember 3.

— A francia nemzetet óriási veszteség sújtotta.

Egyik leghűbb fia, egyik, talán mondhatjuk, jelenleg leghatalmasabb államférfiutehetsége, a köztársaság tántoríthatatlan híve nincs többé!

Egy Párisból hozzánk ma délután érkezett távirati tudósítás szerint Thiers tegnapi, szeptember 3-án este hirtelen halálal kimúlt.

A veszteség, melyet Franciaország, s különösen a köztársasági párt e férfi halála által szenvedett, rendkívül nagy, s azt még nagyobbá teszik azon válságos körülmények, a melyek közé a köztársaság ügye az utóbbi pár hó alatt Franciaországban jutott.

A táviró nem fejtegeti bővebben Thiers hirtelen halálát, de az elhunyt férfi 80 éve azt engedni reméli, hogy e nemes élet a természet törvényes rende szerint aludt ki.

Azt hisszük nem lesz idősebbül, ha ez alkalomból az elhunytól a következő, e pillanatban rendelkezésünkre álló életrajzi adatokat közöljük:

Thiers Lajos Adolf francia államférfi és történetíró szül. 1797. ápril 16-án Marseilleben. 1820-ban Párisban már hírlapíró volt — s 1830-ban, mint a szabadelvűek szónoka a „National” cz. lapot alapította. A júliusi rendeletek ellen a szabadelvű szerkesztők nyilatkozatát ő szervezte, 1830-ban államtanácsossá s a pénzügyminiszteriumban vezértikrárrá nevezetett ki s ugyanazon évben másodállamtikrárrá s a képv.-ház tagja lett. 1832-ben belügyminiszter, s ugyanez végén a keresk. s közmunkák minisztere lett. 1834-ben ismét belügyminiszter, — 1836. febr. min. elnök és külügyminiszter volt, s mint ilyen lépett vissza ez év aug. havában.

1838-ban ellenzéki lett s megbuktatta 1839-ben a Molé-miniszteriumot, s 1840 márt. 1-jén ismét miniszter elnökké lett. Ekkor erősítette meg, egy Németországgal be-

következő háboru esetére Páris, de nem nyervén meg a királytól a hadikészülődések szentesítését, — 1840 okt. 21-én lemondott.

Ettől fogva a kamrában a Guizot miniszteriummal szemben ellenzéki képezett, s az 1848-ik nemzetgyűlésben egyike volt a többség vezetőinek, mely a social demokrata balpárt s a bonapartistákkal szemben igyekezett keresztül vinni az Orleans-ok restaurációjának eszméjét. — Mint Napoleon Lajos ellenfele 1851. decz. 2-án, az államcsiny alkalmával elfogatott, száműzetett, — honnan visszatérve, távol tartotta magát a császárságtól s csak 1863-ban lépett a törvényhozó testületbe, s ott az által idegenített államtól a szabadelvűeket, hogy rendkívül szenvedélyesen küzdött a pápa világi hatalma fenntartása mellett, s az olasz egység ellen.

1870-ben a háborúnak teljes erővel ellenzője volt, de siker nélkül, s a sedáni catastrofa után bejárta a bécsi, londoni, pétervári udvarokat, mindentű siker nélkül kérve az intervenciót Franciaország javára, s ez év októberében a német főhadiszálláson alkudozni kezdett fegyverszünetet.

1871. febr. 18-kán a francia köztársaság végrehajtó hatalmának

fejévé lett, s mint ilyen febr. 21-én kezdette meg a békealkudozásokat Versaillesban, s a béke előfeltételeket a francia köztársaság részéről ő és Favre Gyula irták alá Versaillesban febr. 26-kán.

1871. áprilban a párisi község-tanács által vád alá helyeztetett, háza leromboltatott.

A köztársaság elnökévé 1871. aug. 31-én nevezetett ki.

Ezen minőségben való szereplése s az elnökségtől megválása, — mint a közelmúlt eseményei, még mindenkinek élénk emlékében kell, hogy legyenek, így azoknál ezuttal az idő rövidsége miatt nem szólunk, s irodalmi működését is más alkalommal fogjuk bővebben meglatni.

A Debreczeni E. eredeti táviratai.

— Konstantinápoly, szept. 4. A török csapatok Szuchum-Kalét, mint a melynek megtartását most semmi stratégiai érdek nem parancsolja — odahagyták; s azon 3000 emigrans, kik itt voltak elhelyezve, Törökországba vitettek.

A karahasankijói győzelem folytán a törökök megszállották Popkioit.

A Peliszd melletti győzelem, stratégiai tekintetből igen fontos.

Felelős szerkesztő: Szabó Antal.

H I R D E T E S E K.

Üzlet beszüntetése miatt VÉGKIÁRULÁS.

Van szerencsém a nagyérd. közönséggel tudatni, hogy a főpiaczon öv. Kollner Illésné asszony házában lévő

VÁSZON- és DIVATKERESKEDÉSEMET

végképen beszüntetem s jövőben új üzletemet Rózsát-ér, Barcsay István ur házában becses pártfogásába ajánlom. Főpiaczi üzletemben összes árú-cikket tetemesen leszállított határozott árak mellett végképpen kiáruultatnak.

a bolt helyiség jan. 1-től kiadó,

ugyszinte a bolti tartályok kedvező árban eladó.

Teljes tisztelettel:

Károly József.

(456) 3-2

„Tisza” biztosító társaság.

A „Tisza” biztosító társaság alapszabályai 18. §-ának*) értelmében

negyedik rendes közgyűlését

1. évi szeptember hó 30-ik napján d. e. 10 órakor

Debreczenben a városház nagy termében fogja megtartani, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 19. 20. és 21. §§-ának**) értelmében tiszteletteljesen meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. A választmány és az igazgatóság jelentéseinek előterjesztése.
2. Az 1876. évi zárszámadásoknak és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottságnak és egy választmányi tagnak megválasztása.

Debreczen, 1877. évi aug. hó 31-ik napján

(464) 2-3

A választmány.

*) 18. §. Minden közgyűlés a társaság székhelyén tartatik. A rendes közgyűlés évenként legalább egyszer összehívandó.
**) 19. §. Minden közgyűlésnek egybehívása a választmány részéről a . . . kijelölt hírlapokban hirdetés által történik, mely rendes közgyűlésnél legalább 30 nappal a közgyűlésre kitűzött nap előtt közzé tétetik s a melyben úgy az egybehívás czéjja, mint szintén a tárgyalás alá veendő ügyek felsorolandók.
20. §. A közgyűlésen minden részvényes minden egy darab, legalább 45 nappal a közgyűlés egybehívása előtt saját nevére írott és beíratott részvény után egy szava zattal bír. Husz szavazattal többet azonban egy részvényes sem saját nevében, sem meghatalmazás alapján magában nem egyesíthet. A részvények, ugyszintén a meghatalmazások, a közgyűlés megkezdése előtt az elnököl által e czélra kiküldött igazolási bizottságnál leteendő; — a letéti jegyek a közgyűlésben megjelenésre igazolásul szolgálhatnak és a közgyűlés után a letéti részvények kiszolgáltása ellenében visszatérítendők.
21. §. A részvényesek a közgyűlésen szavazatjogukat vagy személyesen, vagy szavazatképes részvényesek meghatalmazása által gyakorolják. Meghatalmazás csak szavazatképes részvényesnek adhatatik, — kiskorúak, gondnokság alatt állók, nők, kereskedelmi társulatok, testületek azonban szavazatjogukat törvényes képviselőjük által gyakorolhatják, ha ez nem részvényes is. A közgyűlési határozatok a jelenlevő és képviselt részvényesek általános szavazat-többségével hozhatók; — szavazategyenlőség esetében az elnököl szavazata dönt.

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. tszök mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Riedl Ignác** bagyatekához tartozó debreczeni 3246. számú tjkben lejegyzett s 12.500 frtra becsült szent-Anna-csúzi 2539. sz. ház, s 9 hold onodói föld, az 1877. évi október hó 27-ik napján d. u. 3 órakor mint első, és 1877. évi november hó 27-ik napján d. u. 3 órakor, mint második határidőben, — a törvényes árverési termében végrehajtó **Török Péter** által meg tartando nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatik fog, u. m.:

1. Kiküldési ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatik.

2. Ár ereztől kivánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%, vagyis 1250 frtot közzéadni, vagy ova-keves pap-rban a kiküldött kezéhez letenni.

3. Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részt az árveréstől számítando két hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítando négy hónap alatt, a harmadik részt pedig hat hónap a. a. t. 6%, kamatokkal együtt ezen kir. törvényeséknél lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatik.

4. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tuzkár ellen biztosítani.

5. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, emel fogva a megvett ingatlan haszna és terhes ez időtől öt illetik.

6. A tulajdonjog bekékeztése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7. A meunyen vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tette, a megvett ingatlan az árdeketi telek bármelyikének kérelmére, a pta. 459. §-a értelmében vevő veszélyre és költségere, bánatpénzének elvezetése mellett, újabb árverés alá bocsáttatik, — és csupán egy határidőnek kitűzése mellett, az előbbi becsárón alni is eladatik fog.

A debreczeni kir. tszök mint telekkönyvi hatóságnál 1877. évi aug. hó 17-ik napján.

Becské Lajos h. elnök.

Beöthy Gábor h. jegyző.

Hirdetés.

Szab. kir. Debreczen város tulajdonát tevő összes erdőségein, mely mintegy 26,000 holdat teszen a m a k k t e r m é s folyó év szept. hó 11-kén, az az a jövő kedden a leg többet igényes árverésen el fog adatik, oly módon, — hogy az árverés a következő erdő részenként külön-külön történik, u. m. Nagyerdő, Apafája, a Nagy csere és Haláp. — az északkelti vasutól északra eső térszél-együtt, — a Nagy csere a vasutól délre eső kisebb része Fancsikával együtt, Haláp vasutól délre eső része, Bánk, külső Gut, becső Gut, Monoster, s esetleg a Savós Gut és pazzi erdők egy része; — az árverés délelőtti 9 órakor veendő kezdetét, a városháza nagy tanácstermében, szűkség esetében délutáni is folytattatik fog, — az árverési feltételek a városi számvevői hivatalnál előre is megtekinthetők, melynek egyik pontja szerint az árverési alkaró a becsár 10 százalékát bá nom pénzül betenni köteles leend.

Kelt Debreczenben, szept. 4. 1877.

(470) 1-3

Csáky Gergely, tanácsnok.

P é n z!!!

előnyös feltételek mellett kapható az

Alföldi takarékpénztárnál

kézi zálogra, u. m. értékpapirokra, arany és ezüst neműekre.

Az igazgatóság.

(459) 2-6

Közvetítő és tudakozó intézet.

Az alább következő ügyek és tárgyak figyelembe vételét kérem!

Keresetek:

13-14 éves ifjak kerestetnek kereskedő Egy 400 holdnyi birtok megvételre vagy használatra. (1617.)

Kínáltatik:

Ingatlanok örök áron eladására.

4 öreg boglyás kaszáló (1781.) 1770 hold birtok eladó v. bérbeadó (723).
Az izraelita hitközség 3%, nyilas onodói földje N. hatvanutca 1516. számú ház eladó 20,000 firt (1039).

250 köblös föld Gerecsen uri lakkal, gazdasági épületekkel, hozzátartozó ur lakkal, (Pecr köz-égyben), a mihályfalvai vasutállomástól két órai távolságra minden óráan elad. — Ertekezhetni nagy-péterfia 816-dik sz. a. Bányay Vince ügyvéddel (947).

1 1/2 hold legelőföld a Kondorosnál 65 ft (1431-3%), nyilas onodói föld 3500 ft (1451).

200 hold homok föld a tamási pusztán, gazdasági épületekkel eladó, esetleg bérbeadó (1876).

1 1/2 hold legelőföld a Kondorosnál 65 ft (1431-3%), nyilas onodói föld 3500 ft (1451).

6 cat. h. majorsági föld egészen új gazdasági épületekkel (1489).

12 hold legelő az ördögös lapon.

Homokután egy cseres ház 1400 ft (1131). 600 □ szőlő a Tégylás kertben pajttával 400 ft. (1129).

Nagymesterután egy ház földjével igen jó feltételek mellett (773).

A Ferency Eleknek urhölgy háza onodói földjével és lucernással (360).

Ingatlanok haszonbér kiadására:

1500 hold birtok Ér-Tarcsán a mihályfalvai vasutól egy óra járás 10 köblös hegyi szőlő, 1200 h. szántóföld, a többi rét és nádas gazdasági épületekkel ellátva, 1878. május hó 1-től 6-9 évre bérbeadó. (2006.)

Széchenyitca 1808. szám alatt egy ur lak, 5 szoba minden hozzátartozókkal (1133).

Kismesterután 2 utca, 1 udvari szoba, konyha, kamara (1307).

Számtalan egyes szobák butorral v. anélkül.

Eladó ingóságok:

Batthyányitca 2162. számú házánál folyó hó Egy mezővárosi jömenetű kereskedés az Ér-5 től folytatolag önkéntes szabadszabóli árverés tartatik, eladotnak minden névvel nevezendő ingóságok (1960).

Temérdek női finom fehérneműek és selyem, szőr és karton ruhák. stb.

200 üveg tokaji bor üvegenként 2 ft, összesen p. 1 ft 80 krjával (1123).

2 tekeasztal (egyik karambol) (1120).

100 cseber kerti bor (577).

Alkalmazást keresők:

Egy műkertész ajánlkozik (1459).

Egy urnó ő és férje ellátásáért szolgálatját felajánlja egy ur háznál mint varró, kiadó, g. gazlásszony vagy szobaasszony (1563).

Az utasozgatókellen kifüggesztett közvetítő és tudakozó intézet táblákba falragasztók és hirdetések, méltányos árérti eszközöltetése a n. é. közönség figyelmébe ajánltatik.

Tömegesen vannak bejelentve gazdatiszték.

Pénzt 6-os kamatra, 1% törlesztéssel.

Az ezen rovatokban közlötték iránt felvilágosítást ad s egy ily közleményt 25 krajcár előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz

Zichermann H.

íródjaja, Debreczen, ceglédutca, Csiffy-ház.

1-2

gaviselete a kezdetől fogó hető volt. C arra, hogy a tott harez a ponton a tör a szerencse, tüstént felem legyőzött Sz békéhez segit Aztán é hogy legyen rencia, a m többet, sem mint oly be portának, m vezethő pórt porta souver Természetes, dott béle a n felségi jogok Damokles ka porta feje fe

Mjúd jó zökönyvvvel, datáriusságá nyára nem s mult, hogy temették Tó

Hanem a birt erejének európai diplo szó nélkül e dott, hogy

és ágyuszó bir vele a meg a musz

Es Eur legigazságtal háborut, a n véres történe annak megal lépést sem.

Ugy ez az e melynek bizt hódítási, terje alapul, a hu országai keres nek hangzato

Pedig jó nem egy var el volt hatá számították a vesen osztzo ber örökségé

Es folyt től kezdve: meg az oros mániába, me

Európa lelkiismerette ment ez a re bor ven Eur

Midőn a tak, hogy a készülő orosz jó szabad I nyed s Aus

karával egész parancsszóra den, keresked Európa térte igen keserves ország is.

A „Debrec

DARI

Elbesz

Dr.

Férjen én neki hiszek volt már szám birtokos az ors mére többé. A kérem. Ma sz ha nekem nem vele kegyelmed Egy ágyu ros felett.

Sok embe hallatszott fel Ferenc u látja miként palotáját.